

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1935.

Första kammaren.

Nr 7.

Onsdagen den 6 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 57, med förslag till lag om emeritilöner för vissa prästmän i ledande ställning i missionens och diakoniens tjänst;
- nr 58, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 7 § lagen den 30 augusti 1932 (nr 404) om kyrkofond; samt
- nr 59, angående biträden åt ärkebiskopen.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 62, angående fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 63, angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.;
- nr 64, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att godtaga ackord å kronans fordringar för försålda kronoegendomar;
- nr 65, angående nedsättning av räntan å lån från norrländska andelsmejerifonden;
- nr 66, angående användning av margarinaccismedel för utdelning av livsmedel till hjälpbehövande;
- nr 67, angående ytterligare statsunderstöd till Nedre Årås regleringsföretag i Jönköpings län; samt
- nr 68, angående befrielse för hemmansägaren Gustaf Voltner Svanlund, Ava-träsk, från viss betalningsskyldighet.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 69, angående pension åt föreståndaren och överläraren vid tekniska skolan i Stockholm, rektorn T. Thorén;
- nr 70, angående pension åt förmannen vid skyddshemmet åkerbrukskolonien Hall A. H. Widlund;
- nr 71, angående pension åt förre högbåtsmannen K. H. L. Johnsson; samt
- nr 72, angående pension åt förre arbetaren vid statens järnvägsbyggnader N. H. Sundström.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 73, angående förstärkning av sjätte huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 74, angående tilläggs pension åt vissa i statens tjänst anställda personer.

Vid förnyad föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion angående viss ändring i ordningsstadgan för riksdagens första kammare, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo och lades till handlingarna första lagutskottets utlåtanden: nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; och

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Vid förnyad föredragning av statsutskottets utlåtande nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa frågor rörande folkundervisningen i rikets nordligaste gränsorter jämte i ämnet väckta motioner, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Föredrogs ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1935/1936 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare medel för budgetåret 1934/1935 till statliga och statskommunalare reserverarbeten; samt

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» gjorda framställningar angående dispositionen av den 30 juni 1935 kvarstående behållningar å reservationsanslag samt rörande sättet för bestridande av vissa avlöningskostnader för personal vid nyreglerade verk, tillhörande allmänna civilförvaltningen.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Vid förnyad föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 30 maj 1873 om rikets mynt, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Ang. ändring i förordningen om erkända arbetslöshetskassor. Föredrogs ånyo andra lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om viss ändring i förordningen om erkända arbetslöshetskassor.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 67, vilken behandlats av andra lagutskottet, hade herr *Spångberg* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta, att sista stycket i 15 § förordningen om erkända arbetslöshetskassor skulle utgå.

Ang. ändring i förordningen om erkända arbetslöshetskassor. (Forts.)

Utskottet hade i det nu föreliggande utlåtandet anfört:

»Motionärerna hava enligt utskottets åsikt icke förebragt något skäl, som bör föranleda riksdagen att i det hänseende, varom i motionen är fråga, göra ändring i den förra året antagna förordningen om erkända arbetslöshetskassor.

Utskottet får fördenskull hemställa, att förevarande motion, II: 67, icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.»

Herr Nerman: Herr talman! Jag skall be att med motionens motivering få yrka bifall till motionen.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, yttrade herr förste vice talmannen, att i avseende på det nu föredragna utlåtandet endast yrkats, av herr *Nerman*, att kammaren skulle bifalla den i ämnet väckta motionen.

Därefter gjordes propositioner, först på bifall till vad utskottet i förevarande utlåtande hemställt samt vidare enligt herr *Nermans* yrkande; och förklarades den förra propositionen, som upprepades, vara med övertvägande ja besvarad.

Föredrogs ånyo andra lagutskottets utlåtande nr 2, i anledning av väckt motion om viss ändring i lagen om offentlig arbetsförmedling. *Ang. ändring i lagen om offentlig arbetsförmedling.*

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 71, vilken behandlats av andra lagutskottet, hade herr *Spångberg* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta, att tredje och fjärde styckena i 8 § lagen om offentlig arbetsförmedling skulle utgå.

Utskottet hade i det nu ifrågakvarande utlåtandet yttrat:

»Motionärerna hava enligt utskottets åsikt icke förebragt något skäl, som bör föranleda riksdagen att i det hänseende, varom i motionen är fråga, göra ändring i den förra året antagna lagen om offentlig arbetsförmedling.

Utskottet får fördenskull hemställa, att förevarande motion, II: 71, icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.»

Herr Nerman: Herr talman! Jag skall be att på motionens motivering få yrka bifall till motionen.

Efter det överläggningen förklarats härmed slutad, yttrade herr förste vice talmannen, att beträffande det under behandling varande utlåtandet endast yrkats bifall till den i ämnet väckta motionen.

Sedermera gjordes propositioner, först på bifall till utskottets hemställan samt vidare i enlighet med berörda yrkande; och förklarades den förra propositionen, vilken förnyades, vara med övertvägande ja besvarad.

Föredrogs ånyo andra lagutskottets utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion angående lagstadgad rätt till understöd för varje behövande arbetslös. *Om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.*

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 25, vilken behandlats av andra lagutskottet, hade herr *Spångberg* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till regeringen anhålla om skyndsamt utredning och förslag till lag om arbetslöshetsersättning, som lämnade obligatorisk understödsrätt till varje behövande arbetslös.

Om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. (Forts.)

Utskottet hade i det nu föredragna utlåtandet anfört:

»Enligt utskottets åsikt hava motionärerna icke anfört något skäl av beskaffenhet att böra föranleda riksdagen, som förra året medverkade till att i vårt land genomföra ett system för frivillig arbetslöshetsförsäkring, att hos Kungl. Maj:t begära utredning av frågan om dess ersättande med obligatorisk försäkring.

Utskottet får fördenskull hemställa, att förevarande motion, II:25, icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.»

Herr **Nerman**: Herr talman! Jag ber att med motionens motivering få yrka bifall till motionen.

Efter härmed slutad överläggning gjordes propositioner, först på bifall till vad utskottet i det nu ifrågavarande utlåtandet hemställt samt vidare, enligt herr *Nermans* yrkande, på bifall till den i ämnet väckta motionen; och förklarades den förra propositionen, som upprepades, vara med övervägande ja besvarad.

Föredrogos ånyo andra lagutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av väckta motioner om upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol; samt

nr 5, i anledning av väckta motioner angående viss ändring i lagen om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtande nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av andra huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; samt

första lagutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 19 november 1934 avslutad konvention om arv, testamente och boutredning, m. m.;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer; och

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag ur kyrkofonden under budgetåret 1935/1936 för biträde vid handläggning av ekklesiastika boställsären den och vad därmed äger samband.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.20 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Lördagen den 9 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Vennerström* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 47, angående pension åt ryttmästaren i förutvarande Skånska husarregementets reserv N. E. L. P:son Henning;

nr 61, angående befrielse för G. S. Cassel m. fl. från viss betalningsskyldighet;

nr 76, angående inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund;

nr 77, angående understöd åt fiskare vid förlust av eller skada å fiskredskap;

nr 78, angående avsättning till en fond av medel, som influtit vid försäljning av sparmärken;

nr 79, angående åtgärder till sockerbetsodlingens uppehållande;

nr 80, angående godkännande av ett markbytesavtal mellan kronan och Jönköpings stad;

nr 81, angående förhöjd ersättning till M. E. Johansson i anledning av skada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 82, angående anordnande av utbildningskurser i praktisk flygning för vissa studerande vid tekniska högskolan; samt

nr 83, med anhållan om riksdagens yttrande över förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling m. m.

Justerades protokollen för den 4 och den 5 innevarande månad.

Anmälades och godkändes andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 16, till Konungen i anledning av väckta motioner angående viss ändring i lagen om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring.

Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 17, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 30 maj 1873 om rikets mynt.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtande nr 21 och första lagutskottets utlåtanden nr 4—6.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 276, av herr *Hansson, Sigfrid*,

nr 277, av herr *Hansson, Sigfrid*, samt

nr 278, av herr *Wangson, Otto*, och herr *Ström, Fredrik*,

alla i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder.

Föredrogos och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 47, 61 och 76—83.

Anmäldes och bordlades

statsutskottets utlåtande nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» gjorda framställning angående avlöningsförhållandena för föredragande i rege- ringsrätten;

bevillningsutskottets betänkande nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts propo- sition angående disposition av vinstmedel hos Aktiebolaget Svenska tobaks- monopolet;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om änd- rad lydelse av 11 kap. 37 och 38 §§ rättegångsbalken;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om änd- rad lydelse av 10 kap. 1 § rättegångsbalken; och

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1932 (nr 156) om anstånd i särskilt fall med gälds betalning;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av väckt motion angående ändring av 5 § m) i lagen om arbetarskydd;

nr 7, i anledning av väckt motion om upphävande av lösdrivarlagen;

nr 8, i anledning av väckt motion angående begränsning av arbetstiden för i skeppstjänst anställda; och

nr 9, i anledning av väckt motion om utredning angående en modern hyres- lagstiftning; samt

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av sta- tens spannmålslagerhus i Eskilstuna;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för arren- datorn O. Karlssons stärbhusdelägare från skyldigheten att betala viss hus- röteersättning m. m.;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av Gu- staf Cedergrens, Gårdslösa, skuld till kronan på grund av vissa virkesköp;

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse från betal- ningsskyldigheten för visst till ett torrlägningsföretag inom Svedja by i Åsele socken av Västerbottens län utgivet statsbidrag m. m.;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller ser- vitutsrätt till sådan mark;

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett kronan tillhörigt markområde i Åkers socken av Södermanlands län;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nedsättning av räntan å köpeskilling för vissa från kronojord försålda lägenheter m. m. jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning gjorda framställningar om anslag till kapitalökning för arrendeegnahmetsfonden och arrendelånefonden m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.10 e. m.

In fidem

G. H. Berggren.

Tisdagen den 12 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Justerades protokollet för den 6 innevarande månad.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa frågor rörande folkundervisningen i rikets nordligaste gränssorter; och

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare medel för budgetåret 1934/1935 till statliga och statskommunala reservarbeten.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 47, angående pension åt ryttmästaren i förutvarande Skånska husarregementets reserv N. E. L. P:son Henning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 61, angående befrielse för G. S. Cassel m. fl. från viss betalningsskyldighet; och

nr 76, angående inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 77, angående understöd åt fiskare vid förlust av eller skada å fiskredskap.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 78, angående avsättning till en fond av medel, som influtit vid försäljning av sparmärken.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 79, angående åtgärder till sockerbetsodlingens uppehållande.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 80, angående godkännande av ett markbytesavtal mellan kronan och Jönköpings stad.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 81, angående förhöjd ersättning till M. E. Johansson i anledning av skada, ådragen under militärtjänstgöring.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 82, angående anordnande av utbildningskurser i praktisk flygning för vissa studerande vid tekniska högskolan.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 83, med anhållan om riksdagens yttrande över förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 276, av herr *Hansson, Sigfrid*,

nr 277, av herr *Hansson, Sigfrid*, samt

nr 278, av herr *Wangson, Otto*, och herr *Ström, Fredrik*,

alla i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtande nr 22, bevillningsutskottets betänkande nr 2, första lagutskottets utlåtanden nr 7—9, andra lagutskottets utlåtanden nr 6—9 och jordbruksutskottets utlåtanden nr 4—12.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Bergqvist* för tiden från och med den 14 innevarande månad till och med den 4 nästkommande mars.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.09 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
